

IKÄÄNTYNEIDEN JA VAMMAISTEN TOIMEKSIANTOSUHTEISEN PERHEHOIDON TOIMINTAOHJE

Päivämäärä	17.12.2024
Versio	1.0
Laatijat	Nina Hanhilampi, Kirsi Kiviniemi ja perhehoidon työryhmä
Hyväksyjä	Varsinais-Suomen hyvinvointialue aluehallitus

Aluehallituksen päättämien indeksitarkastusten päivitysloki.

Päivämäärä	Asia	Päivittäjä
29.1.2025	Aluehallitus on tehnyt päätöksen 17.12.2024, § 402 perhehoidon palkkioista ja korvauksista vuodelle 2025. Päätökseen ei sisälly perhehoitajan sijaisen kulukorvausta. Muutos toimintaohjeen kappaleen 7.2. kohtaan sijaisen kulukorvaus.	Nina Hanhilampi

Sisällys

Johdanto.....	1
1. Ikääntyneiden ja vammaisten perhehoito.....	1
1.1 Perhehoitoa ohjaavat säädökset ja kansalliset suositukset.....	1
1.2 Keskeiset käsitteet.....	2
1.3 Tarkoitus ja tavoite.....	3
2. Perhehoidon myöntämisperusteet ja palveluun ohjautuminen.....	4
3. Omaishoidon ja perhehoidon välinen ero.....	4
4. Perhehoidossa olevaa henkilöä koskevat asiat.....	5
4.1 Asiakassuunnitelma.....	5
4.2 Perhehoidossa olevan henkilön yksityis- ja käyttövarat.....	5
4.3 Lääkehoito.....	5
4.4 Perhehoidossa olevan henkilön valitus- ja vaikutusmahdollisuudet.....	6
4.5 Perhehoidossa olevan henkilön kuolema perhekodissa.....	6
5. Perhehoitajan ja perhekodin hyväksyminen.....	7
5.1 Ennakovalmennus ja perhehoitajan valmiudet.....	7
5.2 Perhehoitaja.....	8
5.3 Perhekoti.....	8
5.3.1 Pelastussuunnitelma ja poistumisturvallisuusselvitys.....	9
5.4 Perhekodissa hoidettavien henkilöiden määrä.....	10
6. Toimeksiantosopimus.....	10
6.1 Toimeksiantosopimuksen sisältö.....	10
6.2 Toimeksiantosopimuksen ja perhehoidon päättyminen.....	11
7. Perhehoitajan palkkiot ja korvaukset.....	12
7.1. Hoitopalkkio.....	12
7.1.1 Sijaisen hoitopalkkio.....	12
7.1.2 Vakituisen sijaisen runkosopimus.....	12

7.1.3	Asiointivapaa ja siitä maksettava korvaus.....	13
7.2	Kulukorvaus.....	13
7.3	Matkakorvaukset.....	14
7.4	Käynnistämiskorvaus.....	14
7.5	Maksut perhehoidon keskeytyksen ajalta.....	15
7.5.1	Maksut perhehoitajan sairastuessa.....	15
7.5.2	Keskeytys perhehoitajasta riippumattomasta syystä.....	16
7.6	Maksut perhehoidon päättyessä.....	16
7.6.1	Toimeksiantosopimuksen irtisanominen.....	16
7.6.2	Toimeksiantosopimuksen purkaminen.....	17
7.6.3	Perhehoidettavan kuolema.....	17
8.	Perhehoitajan asema.....	17
8.1	Perhehoitajan eläketurva ja vakuutusturva.....	17
8.2	Perhehoitajan sairastuminen.....	18
8.3	Työttömyysturva.....	18
9.	Perhehoitajan oikeudet ja velvollisuudet.....	18
9.1	Tietojensaantioikeus.....	19
9.2	Ilmoittamisvelvollisuus.....	19
9.3	Vaitiolovelvollisuus.....	19
9.4	Yhteistyö.....	19
10.	Perhehoitajan tuki.....	19
10.1	Oikeus vapaaseen.....	20
10.2	Valmennus, täydennyskoulutus ja työnohjaus.....	21
10.3.	Vastuutyöntekijä.....	21
10.4	Hyvinvointi- ja terveystarkastukset.....	22
10.5	Vertaistoiminta.....	22
10.6	Mentorointi.....	22
11.	Valvonta.....	23

Liitteet

Liite 1 Valvontapöytäkirja

Johdanto

Tässä toimintaohjeessa kuvataan, kuinka Varsinais-Suomen hyvinvointialueella (jäljempänä Varha) toteutetaan ikääntyneen väestön ja vammaisten toimeksiantosuhteista perhehoitoa. Perhehoidon toimintaohje ohjaa hyvinvointialueen työntekijöitä, perhehoitajaa ja perhehoidossa olevaa henkilöä. Toimintaohjeen tavoitteena on tukea laadukasta perhehoidon toteuttamista, turvata hyvinvointialueelle yhtenäinen perhehoidon toteuttamistapa, lisätä ja kehittää perhehoitoa sekä määritellä yhtenäiset perhehoitopalkkiot ja perhehoitajan tukimuodot.

1. Ikääntyneiden ja vammaisten perhehoito

Perhehoidolla tarkoitetaan henkilön hoidon ja huolenpidon järjestämistä perhehoitajan yksityiskodissa tai hoidettavan kotona. Perhehoidon järjestämistä ohjaa ensisijaisesti perhehoitolaki (263/2015), jonka tarkoituksena on turvata hoidettavalle perheenomainen ja hoidettavan tarpeiden mukainen perhehoito. Perhehoidon järjestämisestä vastaa hyvinvointialue. Perhehoitoa antaa perhehoitaja, jonka kanssa hyvinvointialue tekee toimeksiantosopimuksen.

Perhehoito on sosiaalihuoltolakiin (1301/2014) perustuva sosiaalipalvelu. Sosiaalihuoltolain 34 §:n mukaan sosiaalihuollon asiakkuus alkaa hakemuksesta tai kun muulla tavoin vireille tullutta asiaa ryhdytään käsittelemään tai henkilölle annetaan sosiaalipalveluja. Perhehoidon palveluihin ohjautumista edeltää aina asiakkaalle tehtävä palvelutarpeen arviointi. Arviointi tehdään asiakkaan elämäntilanteen edellyttämässä laajuudessa yhteistyössä asiakkaan ja tarvittaessa hänen läheisensä sekä muiden toimijoiden kanssa. Palvelutarpeen selvittämisen perusteella arvioidaan täyttyvätkö perhehoidon myöntämisperusteet. Palvelutarpeen arviointia täydennetään asiakkaalle laadittavalla asiakassuunnitelmalla. Perhehoitoon hakevalle asiakkaalle tehdään lisäksi aina palvelusta sosiaalihuoltolain 45 §:n mukainen palvelupäätös. Päätös sisältää muutoksenhakuohjeet.

Perhehoidon myöntämisperusteiden (iäkkäiden perhehoidon myöntämisperusteet: <https://v-shva.ims.fi/spring/public/6f323426-1f23-47f0-8ca9-5692b8eca032/fi>, vammaisten perhehoidon myöntämisperusteet: https://v-shva.ims.fi/spring/document/4133/approved/with_frames) täytyessä asiakkaalle tehdään palvelupäätös. Perhehoitajan asiakkaalle tuottama hoito ja huolenpito perustuu asiakkaalle laadittuun asiakassuunnitelmaan, jota arvioidaan pitkäaikaisessa perhehoidossa vuosittain.

1.1 Perhehoitoa ohjaavat säädökset ja kansalliset suositukset

Toimeksiantosuhteista perhehoitoa ja sen järjestämistä ohjaavat mm. seuraavat lait ja asetukset:

- Perhehoitolaki (263/2015)
- Sosiaalihuoltolaki (1301/2014)
- Laki sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista (812/2000)
- Laki (734/1992) ja asetus (912/1992) sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista
- Sosiaali- ja terveysministeriön asetus avohoidon ja laitoshoidon määrittelyn perusteista (1806/2009)
- Julkisten alojen eläkelaki (81/2016)
- Työtaturma- ja ammattitaitulaki (459/2015)
- Hallintolaki (434/2003)
- Laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (808/2019)
- Kotikuntalaki (201/1994)
- Tietosuojalaki (1050/2018) ja EU:n yleinen tietosuojasetus (2016/679)
- Pelastuslaki (379/2011)

- Laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen käsittelystä (703/2023)
- Laki sosiaali- ja terveydenhuollon valvonnasta 741/2023

Lisäksi vammaisten henkilöiden perhehoidossa:

- Laki (517/1977) ja asetus (988/1977) kehitysvammaisten erityishuollosta
- Laki (380/1987) ja asetus (759/1987) vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista
- Vammaispalvelulaki 675/2023, laki tulee voimaan 1.1.2025
- Laki lasten kanssa työskentelevien rikostaustan selvittämisestä (504/2002)

Lisäksi ikääntyneiden henkilöiden perhehoidossa:

- Laki ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta ja iäkkäiden sosiaali- ja terveystalvetaista (980/2012)
- Laatusuositus aktiivisen ja toimintakykyisen ikääntymisen ja kestävien palvelujen turvaamiseksi 2024–2027

1.2 Keskeiset käsitteet

Toimeksiantosuhteista perhehoitoa toteutetaan Varhalla eri muodoissa hoidettavan yksilöllisten tarpeiden mukaisesti.

Perhehoito on sosiaalipalvelu, jonka järjestämisestä hyvinvointialueen on huolehdittava sosiaalihuoltolain 1301/2014 14 §:n mukaan. Perhehoidon tavoite ja toteutustavat on määritelty perhehoitolaissa (263/2015). Perhehoito on hoidon tai muun osa- tai ympärivuorokautisen huolenpidon järjestämistä perhehoitajan yksityiskodissa tai hoidettavan kotona.

Perhehoitaja on henkilö, joka koulutuksensa, kokemuksensa tai henkilökohtaisten ominaisuuksiensa perusteella on sopiva antamaan perhehoitoa ja on suorittanut hyväksytysti tehtävän edellyttämän ennakkovalmennuksen (perhehoitolaki 263/2015, § 6). Varhan kanssa tekemänsä toimeksiantosopimuksen perusteella perhehoitaja antaa perhehoitoa omassa yksityiskodissa tai hoidettavan kotona. Perhehoitaja ei ole työsuhteessa Varhaan eikä ole yksityinen palveluntuottaja.

Perhekoti on yksityiskoti tai perhehoitokylän perhekoti, jossa annetaan perhehoitoa. Perhehoitolain (263/2015, § 5) mukaan perhekodin on oltava terveydellisiltä ja muilta olosuhteiltaan, rakenteiltaan, tiloiltaan ja varustetasoltaan siellä annettavalle hoidolle sopiva. Sopivuutta arvioitaessa kiinnitetään erityistä huomiota perhekodin ihmissuhteisiin ja perhehoitajan mahdollisuuksiin ottaa huomioon ja vastata henkilön tarpeisiin sekä siihen, hyväksyvätkö muut perhekodin jäsenet perhehoitoon sijoitettavan henkilön.

Pitkäaikainen perhehoito Perhehoito on pitkäaikaista, jos palvelun arvioidaan sen alkamisesta lukien kestävän tai jos palvelu on tosiasiallisesti kestänyt vähintään kolme kuukautta. Pitkäaikaisessa perhehoidossa asiakas asuu perhehoitajan perheessä ja saa tarvitsemansa hoivan ja huolenpidon.

Lyhytaikainen perhehoito voi tarkoittaa joko säännöllistä jaksohoitoa tai yksittäistä, määräaikaista hoitojaksoa esim. toipilasaikana sairaalahoidon jälkeen. Lyhytaikainen perhehoito on kestoiltaan vähintään 12 tuntia ja voi kestää yhtäjaksoisesti enintään kolme kuukautta.

Osavuorokautinen perhehoito on kestoiltaan pääsääntöisesti yli neljä tuntia ja korkeintaan 12 tuntia vuorokaudessa. Perhehoito voi olla kertaluonteista tai säännöllisesti toistuvaa ja se myös vastaa omaishoitajan tarpeisiin tai tukee ikäihmisen kotona asumista esim. päivätoiminnan sijaan. Osavuorokautinen hoito voi olla joko päivä tai yöaikaista hoitoa.

Perhehoito hoidettavan kotona määritellään kestopensa perusteella joko lyhytaikaiseksi tai osavuorokautiseksi perhehoidoksi.

Perhehoidon asiakasmaksu noudattaa pitkäaikaisessa perhehoidossa asiakasmaksulakia (734/1992). Lyhytaikaisen ja osa-aikaisen perhehoidon asiakasmaksun päättää Varhan aluevaltuusto. Varhan sosiaali- ja terveystalvelujen asiakasmaksut löytyvät verkkosivulta: [Asiakasmaksut | Varha](#).

Toimeksiantosopimus on perhehoitajan ja Varhan välinen sopimus, jossa tulee perhehoitolain (263/2015, § 10) mukaan sopia muun muassa perhehoidon palkkiosta, kulukorvauksesta, käynnistämiskorvauksesta, hoidettavan käyttövaroista, hoidon kestosta, perhehoitajan vapaasta, perhehoitajan hyvinvointi- ja terveystarkastuksesta, perhehoitajan ennakovalmennuksesta, työnohjauksesta ja koulutuksesta, toimeksiantosopimuksen irtisanomisajasta sekä hyvinvointialueen ja perhehoitajan välisestä yhteistyöstä.

Palveluohjaaja Varhan ikääntyneiden palveluiden tai vammaispalveluiden työntekijä, joka huolehtii siitä, että asiakas saa palvelutarvettaan vastaavat sosiaalipalvelut yhdenmukaisesti. Toimintaohjeen mukaisissa palveluohjaajan tehtävissä toimii Varhalla mm. palveluohjaaja ja sosiaaliohjaaja.

Omatyöntekijä on sosiaalihuoltolain (1301/2014, § 42) määrittämä sosiaalihuollon asiakkaalle asiakkuuden ajaksi nimettävä työntekijä. Omatyöntekijä muun muassa seuraa, kuinka palveluilla ja tukitoimilla vaikutetaan ja vastataan asiakkaan tuen tarpeisiin.

Perhehoidon palveluohjaaja Toimintaohjeen mukaisissa perhehoidon palveluohjaajan tehtävissä voi Varhalla toimia esimerkiksi palveluohjaaja tai perhehoidon koordinaattori.

Vastuutyöntekijä on perhehoitolain (263/2015, § 15) edellyttämä perhehoitajan tuesta vastaava hyvinvointialueen työntekijä. Varhalla perhehoitajan tuesta vastaavia henkilöitä ovat perhehoidon palveluohjaajat.

Oima on perhe- ja omaishoidon toimeksiantosopimusten, palkkionmaksun ja vapaiden hallintaa varten Varhalla käytössä oleva digitaalinen järjestelmä.

1.3 Tarkoitus ja tavoite

Perhehoidolla tarkoitetaan henkilön hoidon tai muun osa- tai ympärivuorokautisen huolenpidon järjestämistä perhehoitajan yksityiskodissa tai hoidettavan kotona (Perhehoitolaki 263/2015, § 2). Perhehoidon tavoitteena on antaa hoidossa olevalle henkilölle mahdollisuus perheenomaiseen ja hänen tarpeidensa mukaiseen hoitoon ja läheisiin ihmissuhteisiin sekä perusturvallisuuden ja sosiaalisten suhteiden edistämiseen (Perhehoitolaki 263/2015, § 1).

Perhehoidon vahvuuksia ovat muun muassa kodinomainen ympäristö, yhteisöllisyys ja pysyvät ihmissuhteet. Perhekodin arkeen osallistuminen ja perhehoitajan läsnäolo tukevat asiakkaan toimintakykyä, kuntoutumista ja hyvää elämänlaatua sekä tasapainoista ja turvallista arkea.

Perhehoitaja hoitaa ja pitää huolta perhehoidossa olevista henkilöistä oikeudenmukaisesti, voimavaralettoisesti ja yksilöllisesti hoidettavan henkilön turvallisuutta, osallisuutta ja itsemääräämisoikeutta tukien. Hyvän perhehoidon toteutumiseksi perhehoitajan on tärkeää huolehtia myös omasta ja perheen hyvinvoinnista. Perhehoidettavan tunteiden huomioiminen ja läsnäolo sekä yhteistyö hoidettavan omaisten, läheisten ja ikäihmisen elämään kuuluvien eri tahojen kanssa on tärkeä osa hyvää perhehoitoa.

Valtakunnalliset hyvän perhehoitoarjen suositukset ohjaavat perhehoitajaa tehtävässään. Suosituksia käytetään hyvinvointialueella perhehoidon järjestämisen, perhehoitajan tuen ja ohjaamisen sekä perhehoidon valvonnan tukena. Perhehoitajat sitoutuvat toimintaa ohjaaviin suosituksiin.

Viisi suositusta:

1. Huolehdi siitä, että arkea eletään yhdessä perhehoidossa olevan henkilön kanssa.
2. Kiinnitä huomio siihen, miten tapasi puhua ja kohdata vaikuttaa perhehoidossa olevaan henkilöön.
3. Varmista, että perhehoidossa oleva henkilö saa tehdä valintoja ja päätöksiä arjessa.
4. Näe ja hyödynnä ympäristön mahdollisuudet.
5. Rakenna perhettä ja yhteisyyttä yhdessä perhehoidossa olevan henkilön kanssa.

Perhehoitoliiton ikäihmisten perhehoitoon laatimassa suositusvihkosessa [hyvan_perhehoitoarjen_suosituksenet_verkko.pdf \(perhehoitoliitto.fi\)](https://www.perhehoitoliitto.fi/hyvan_perhehoitoarjen_suositukset_verkko.pdf) on toimintaa ohjaaviin suosituksiin perustelutekstejä ja arjen esimerkkejä.

Perhehoidon toiminnan tavoitetila Varhalla:

- Ikääntyneellä ja vammaisella henkilöllä on yhdenvertainen mahdollisuus päästä perhehoitoon.
- Perhehoidon eri muodot ovat tarjolla ja käytössä: osavuorokautista, lyhytaikaista ja pitkäaikaista perhehoitoa sekä perhehoitoa hoidettavan kotona.
- Perhehoidon laatu turvataan koko alueen kattavalla rekrytoinnilla, ennakkovalmennuksella ja perhehoitajille tarjottavalla tuella.

2. Perhehoidon myöntämisperusteet ja palveluun ohjautuminen

Perhehoidon lähtökohdانا ovat perhehoitoon hakeutuvan henkilön elämäntilanne, aikaisemmat elämäkokemukset sekä tuen, ohjauksen, hoivan ja huolenpidon tarve.

Palveluun ohjautuminen

Perhehoidon palveluohjaaja ilmoittaa sopivan perhehoitajan löytymisestä asiakkaalle tai hänen läheisilleen. Perhehoidon palveluohjaaja / palveluohjaaja, perhehoitaja ja asiakas sekä hänen läheisensä sopivat tutustumiskäynnin perhekotiin tai perhehoitoa hakevan henkilön kotiin. Mikäli perhehoitoon hakeutuva, hänen läheisensä ja perhehoitaja ovat halukkaita aloittamaan perhehoidon, voidaan tutustumiskäynnin yhteydessä sopia ensimmäisen lyhytaikaisjakson ajankohdasta tai pitkäaikaisen perhehoidon muuttopäivästä. Palveluohjaaja varmistaa asiakkaan tarvitsemien palvelujen saamisen ja tiedottaa näistä perhehoitajaa ja asiakasta.

Palveluohjaaja tekee asiakkaan palvelupäätöksen ja laatii asiakassuunnitelman. Asiakas muuttaa perhehoitoperheeseen sovittuna päivänä tai lyhytaikainen perhehoito voi alkaa perhehoitajalle laadittavan toimeksiantosopimuksen mukaisesti. Pitkäaikainen perhehoito sisältää vuoden välein toteutuvat seurantakäynnit perhekotiin. Seurantakäynnillä tehdään palvelutarpeen arviointi ja päivitetään asiakassuunnitelma.

3. Omaishoidon ja perhehoidon välinen ero

Omaishoidolla tarkoitetaan henkilön hoidon ja huolenpidon järjestämistä kotiloissa omaisen tai muun hoidettavalle läheisen henkilön avulla. Perhehoidolla tarkoitetaan henkilön hoidon, kasvatuksen tai muun osa- tai ympärivuorokautisen huolenpidon järjestämistä hänen kotinsa ulkopuolella yksityiskodissa tai henkilön omassa kodissa ennakkovalmennuksen suorittaneen perhehoitajan toimesta. Mikäli hoidon alkaessa henkilön hoitajana toimii oma lapsi, vanhempi, isovanhempi, sisarus, avo- tai aviopuoliso, hoito on omaishoitoa.

4. Perhehoidossa olevaa henkilöä koskevat asiat

Sosiaalihuoltolain (1301/2014, § 30) mukaan asiakkaalla on oikeus saada sosiaalihuollon toteuttajalta laadultaan hyvää sosiaalihuoltoa ja hyvää kohtelua ilman syrjintää. Asiakasta on kohdeltava siten, että hänen vakaumustaan ja yksityisyyttään kunnioitetaan eikä hänen ihmisarvoaan loukata.

4.1 Asiakassuunnitelma

Perhehoito perustuu asiakkaan yksilölliseen asiakassuunnitelmaan, jonka palveluohjaaja laatii yhteistyössä perhehoidon asiakkaan ja hänen läheisensä, perhehoitajan sekä muiden perhehoitoon osallistuvien tarvittavien asiantuntijoiden kanssa. Asiakassuunnitelmassa suunnitellaan asiakkaan palvelujen kokonaisuus, myös mahdolliset muut palvelut, joita asiakas saa, kuin pelkkä perhehoito.

Asiakassuunnitelmassa kartoitetaan perhehoidossa olevan henkilön voimavaroja sekä avun ja tuen tarpeita. Siinä sovitaan yhteisesti perhehoidon tavoitteista ja toimenpiteistä, joilla tuetaan asiakkaan toimintakyvyn ylläpysymistä sekä hyvinvointia. Sosiaalihuoltolaki (1301/2014, § 39) määrittelee asiakassuunnitelman sisällön. Iäkkäiden asiakassuunnitelman laadinnassa ja päivityksessä käytetään palvelutarpeiden ja toimintakyvyn arvioinnissa RAI-arviointivälinettä (Laki ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveystalvueluista 980/2012, § 15a).

Asiakassuunnitelmaa arvioidaan ja päivitetään toimintakyvyn muuttuessa, kuitenkin vähintään kerran vuodessa.

4.2 Perhehoidossa olevan henkilön yksityis- ja käyttövarat

Perhehoidossa olevan henkilön varoista huolehtiminen kuuluu ensisijaisesti hänelle itselleen tai hänen edunvalvojalleen. Täysi-ikäiselle henkilölle voidaan määrätä edunvalvoja, mikäli henkilö ei itse kykene huolehtimaan itseään tai omaisuuttaan koskevista asioista. Tavoitteena on rajoittaa henkilön omaa vapautta toimia mahdollisimman vähän. Edunvalvojana voi toimia tehtävään suostuva henkilö, jolla on riittävä kokemus ja taidot. Edunvalvoja puolustaa päämiehensä etuja ja edustaa tätä asioissa, jotka on määrätty hänen tehtäväkseen. (Laki holhustoimesta 442/1999.)

On suositeltavaa, että perhehoidossa olevan henkilön edunvalvojana tai yksityisvarojen hoitajana toimii muu henkilö kuin perhehoitaja. Jos asiakkaalla on edunvalvoja, tulee perhehoitajan neuvotella perhehoidossa olevan henkilön varojen käyttöä koskevista periaatteista edunvalvojan kanssa.

Pitkäaikaisessa perhehoidossa asuvan henkilön perhehoidossa olevasta kiinteästä omaisuudesta on pidettävä omaisuusluettelo. Omaisuusluettelo laaditaan perhehoidon alkaessa ja perhehoitaja päivittää omaisuusluettelo yhdessä asiakkaan ja omaisen ja/tai edunvalvojan kanssa.

4.3 Lääkehoito

Varhalla on oikeus ja velvollisuus varmistaa, että perhehoidossa olevan henkilön lääkehoito toteutuu asianmukaisesti ja oikein. Toimeksiantosuhteisessa perhehoidossa lääkehoito pohjautuu asiakaskohtaiseen lääkehoitosuunnitelmaan ja lääkehoitoon liittyvät vastuut määritellään perhehoidon toimeksiantosopimuksessa. Perhehoitajalta ei edellytetä sosiaali- tai terveysalan koulutusta. Hyvinvointialue vastaa siitä, että perhehoitaja on saanut riittävän valmennuksen myös lääkehoidon osalta. Lääkehoidon perehdytyksen ja koulutuksen tulee tarjota riittävät tiedot ja taidot kaikista niistä lääkkeistä, joita kyseinen

perhehoitaja antaa hoidettavalle. Erityisen tärkeää on, että perhehoitaja tuntee annostelemiensa lääkkeiden vaikutukset, erityispiirteet, keskeisimmät riskit, annostelussa huomioitavat asiat, mahdolliset sivu- ja haittavaikutukset ja toimintatavat vaaratapahtumissa.

Varhalla ikääntyneiden asiantuntijapalveluiden lääkehoidon asiantuntijat tai kotihoito (hoidettavalla on kotihoidon palvelut) perehdyttää perhehoitajan ikääntyneiden tai vammaisten pitkäaikaiseen perhehoitoon sijoittuvan uuden henkilön lääkitykseen, lääkehygieniaan ja oikeaoppiseen lääkkeiden säilytykseen kotikäynnillä. Ensisijaisesti perhehoidossa olevan henkilön lääkkeiden jakaminen toteutetaan annosjakeluna. Mahdollinen injektiona annettava lääkehoito sekä muu vaativa lääkehoito toteutetaan pääsääntöisesti kotihoidon toimesta. Pitkäaikaisessa perhehoidossa olevan henkilön oma terveysasema ohjaa perhehoitajaa pitkäaikaisairauden, kuten diabeteksen, lääkehoidon toteutuksessa.

Lyhytaikaisessa perhehoidossa tulee hoidettavalla olla mukana perhekotiin tultaessa ajantasainen lääkelista ja lääkkeiden tulee olla jaettuina lääkeannostelijaan eli dosettiin perhehoitojakson ajaksi. Myös osavuorokautisessa perhehoidossa tulee hoidettavalla olla ajantasainen lääkelista ja perhehoidon aikana annettavien lääkkeiden tulee olla jaettuna dosettiin. Lääkedosetit säilytetään lukittavassa kaapissa siten, että asiattomat eivät pääse niihin käsiksi. Jääkaapissa säilytettävät lääkkeet säilytetään oikeassa säilytyslämpötilassa. Lisäohjeita lääkkeiden käyttöön ja säilytykseen löytyy verkosta Suomen yliopistosairaaloiden kehittämästä julkisesta verkkopalvelusta osoitteesta www.terveyskyla.fi.

4.4 Perhehoidossa olevan henkilön valitus- ja vaikutusmahdollisuudet

Mikäli perhehoidossa oleva henkilö on tyytymätön saamaansa palveluun, hoitoon tai kohteluun, hän voi olla yhteydessä sosiaaliasiavastaavaan, tehdä muistutuksen ([Muistutus Varhaan](#), lomakkeen toimintayksiköksi Ikääntyneiden perhehoito) tai tehdä kantelun valvovalle viranomaiselle: ensisijaisesti oman alueen aluehallintovirastoon tai Sosiaali- ja terveydenhuollon lupa- ja valvontavirastoon (Valvira). Sosiaalihuollon asiakas voi lisäksi hakea muutosta saamaansa päätökseen. Päätöksessä on aina muutoksenhakuohjeet.

Laki sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista velvoittaa hyvinvointialueita nimeämään sosiaaliasiavastaavan. Hän on puolueeton henkilö, joka turvaa asiakkaiden etua. Asiamies ei tee päätöksiä eikä myönnä etuuksia. Sosiaaliasiamiehen tehtäviin kuuluu mm. avustaa ja neuvoa asiakkaita muistutuksiin liittyvissä asioissa, tiedottaa asiakkaan oikeuksista sekä toimia asiakkaan oikeuksien toteuttamiseksi ja edistämiseksi.

4.5 Perhehoidossa olevan henkilön kuolema perhehoidossa

Perhehoitajalla tulee olla tieto perhehoidossa olevan henkilön mahdollisesta hoitotahdosta, jonka mukaisesti hän toimii. Mikäli perhehoidossa oleva henkilö kuolee perhehoidossa, perhehoitaja soittaa hätänumeroon 112 ja toimii saamiensa ohjeiden mukaan. Poliisi tulee perhehoitajan kotiin ja toteaa tilanteen. Samalla suljetaan pois mahdollinen rikosepäily. Poliisi tilaa vainajan kuljetuksen ja selvittää minne vainaja viedään kuoleman toteutusta varten (lääkäri toteaa kuoleman). Mikäli kyseessä on kotisaattohoito antaa hoitohenkilökunta perhehoitajalle ohjeet, mitä tehdä, kun hoidettava kuolee perhehoidossa.

Perhehoitajan tulee ilmoittaa kuolemasta vainajan läheisille sekä palveluohjaajalle. Perhehoidon palveluohjaaja järjestää perhehoitajalle tarvittavan tuen. Perhehoidossa voidaan järjestää muistelutilaisuuksia.

5. Perhehoitajan ja perhekodin hyväksyminen

Perhehoitajan kelpoisuus, perhekodin olosuhteet ja perhekodissa hoidettavien määrä on määritelty perhehoitolaissa (2015/263, § 5–9).

5.1 Ennakovalmennus ja perhehoitajan valmiudet

Perhehoitolain 6 §:n mukaan perhehoitajaksi aikovan henkilön on suoritettava tehtävän edellyttämä ennakovalmennus ennen kuin toimeksiantosopimusta voidaan solmia. Valmennuksen yhtenä keskeisenä tehtävänä on selvittää aiheesta kiinnostuneen henkilön soveltuvuus ja valmiudet tehtävään. Erityisistä syistä ennakovalmennus voidaan suorittaa vuoden kuluessa perhehoidon alkamisesta. Erityinen syy voi olla esimerkiksi se, että perhehoitaja kuuluu perhehoidon palveluun ohjautuvan henkilön lähiverkoston ja sijoitus on tehty kiireellisesti.

Ennakovalmennus on prosessi, joka alkaa perhehoitajuudesta kiinnostuneen tapaamisesta ja päättyy yhteiseen arviointikeskusteluun perhehoidon palveluohjaajan kanssa.

Mikäli perhehoitajaksi aikovan ajatuksena on toimia päätoimisena perhehoitoperheenä omassa kodissaan, suositellaan myös puolison osallistumista ennakovalmennukseen.

Perhehoidon ennakovalmennus kestää noin kolme kuukautta ja sisältää kahdeksan ryhmätapaamista kotitehtävineen sekä vähintään kaksi yksilötapaamista. Yksilötapaamiset järjestetään ennakovalmennukseen osallistuvien kotona, mikäli perhehoito on tarkoitus käynnistää perhehoitajan kodissa.

Mikäli perhehoitajana aloittava on käynyt ennakovalmennuksen Varhan ulkopuolella, ei ennakovalmennusta tarvitse käydä uudelleen. Tällöin perhehoidon palveluohjaaja tapaa perhehoitajan ja hänen perheensä heidän kodissaan. Tapaamisen yhteydessä perhehoidon palveluohjaaja tutustuu aiemmin suoritettujen ennakovalmennuksen todistukseen ja yhteisen arvioinnin loppuraporttiin, keskustelee perheen senhetkisestä tilanteesta sekä perhehoidon käynnistämiseen liittyvistä ajatuksista ja kysymyksistä.

Perhehoidon ennakovalmennuksen sisältö

Perhehoidon ennakovalmennus tarjoaa tietoa perhehoidosta ja välittää kokemuksia perhehoitajana toimimisesta. Ennakovalmennus sisältää sekä käytännöllisiä että arvoihin ja etiikkaan liittyviä kysymyksiä, joita on tärkeää pohtia ennen perhehoitajaksi ryhtymistä. Kun perhehoitajaksi ryhtyvällä on riittävästi tietoja ja taitoja vastata perhehoidossa olevan henkilön yksilöllisiin tarpeisiin ja tehdä yhteistyötä muiden ihmisten kanssa, voidaan perhehoidossa olevalle taata hyvä hoito ja huolenpito.

Varhalla käytetään perhehoidon ennakovalmennuksissa Perhehoitoliiton valmennusmallia.

Ennakovalmennus perustuu perhehoitajan tehtäviin ja niissä tarvittaviin valmiuksiin, jotka valmennuksen päätyttyä arvioidaan ja kirjataan. Prosessin aikana opitaan tunnistamaan omia kykyjä, halukkuutta ja omaa elämäntilannetta perhehoitajan tehtävään ryhtymisen näkökulmasta.

5.2 Perhehoitaja

Toimeksiantosuhteiseksi perhehoitajaksi voidaan hyväksyä henkilö, joka on koulutuksensa, kokemuksensa tai henkilökohtaisten ominaisuuksiensa perusteella sopiva antamaan perhehoitoa (Perhehoitolaki 263/2015, § 6).

Ennakkovalmennuksen jälkeen perhehoitajaksi aikovalta pyydetään kirjallinen suostumus Varhan perhehoitajarekisteriin (perhepankkiin) liittymisestä.

Kun perhehoitoon ohjautuva asiakas on tiedossa (ennen toimeksiantosopimuksen tekemistä), perhehoitaja toimittaa tai perhehoidon palveluohjaaja pyytää perhehoitajan kirjallisella luvalla perhehoitajan hyvinvointialueen sosiaalihuollosta lausunnon mahdollisista esteistä perhehoitajaksi ryhtymiselle. Lausunnosta pitää käydä ilmi tieto lastensuojelun asiakkuudesta, toimeentulotukiasiakkuudesta, päihdepalveluiden asiakkuudesta sekä muista perhehoitajana toimimiseen mahdollisesti vaikuttavista seikoista. Lausunto palautetaan sen tarkastamisen jälkeen perhehoitajalle. Lausunnosta ei saa ottaa kopioita.

Perhehoitajat kuuluvat ryhmään, jota veloitetaan selvittämään lasten kanssa työskentelevien rikostausta (laki lasten kanssa työskentelevien rikostaustan selvittämisestä 504/2002). Perhehoidon palveluohjaaja pyytää rikosrekisterilain mukaisen rikosrekisterin nähtäväksi, kun sijoitettava asiakas on tiedossa. Rikosrekisteri ei saa olla kuutta kuukautta vanhempi eikä siinä saa olla merkintöjä esim. lapsiin kohdistuvista tai pahoinpitelyrikoksista. Ote palautetaan sen esittäneelle perhehoitajalle välittömästi, eikä siitä saa ottaa kopiota. Jos edellisen otteen esittämisestä on kulunut pitkä aika, eikä sijoituksia ole välissä ollut, voidaan perhehoitajaa pyytää esittämään uusi ote. Perhehoitaja vastaa otteen kustannuksista itse.

Kuka voi ryhtyä perhehoitajaksi?

- 1) Perhehoitaja on vastuullinen aikuinen, joka sitoutuu tehtäväänsä.
- 2) Henkilö on saanut ennakkovalmennuksen ja hänellä on hyväksyvä arvio tehtävän edellyttämistä valmiuksista.
- 3) Perhehoitajan terveydentila mahdollistaa tehtävässä toimimisen. Perhehoitajalta voidaan tarvittaessa pyytää terveydentilaa koskevia lausuntoja nähtäväksi. Lausunnot palautetaan tarkastamisen jälkeen perhehoitajalle, niistä ei oteta kopioita.
- 4) Alaikäisten perhehoitajalta vaadittavassa rikosrekisteriotteessa ei ole estäviä merkintöjä. Perhehoidon palveluohjaaja pyytää rikosrekisteriotteen nähtäväkseen, kun sijoitettava asiakas on tiedossa.
- 5) Perheenjäsenten ihmissuhteet ovat kunnossa. Perheen kaikki jäsenet hyväksyvät perhehoidon ja perhehoidossa olevalla henkilöllä on perheessä tasavertainen asema muiden perheenjäsenten kanssa.
- 6) Perheen talous on vakaa ja mahdollistaa perhehoidon käynnistämisen.
- 7) Perhehoitaja on yhteistyökykyinen. Yhteistyötahoja ovat asiakkaan omaiset ja läheiset sekä hyvinvointialueen työntekijät.

Mikäli perhehoitaja toimii vain asiakkaan kotona eikä ota asiakkaita omaan kotiinsa edellä olevien kohtien 5 ja 6 ei tarvitse toteutua.

5.3 Perhekoti

Perhehoitolain (263/2015, § 5) mukaan perhekodin tulee olla rakenteeltaan, tiloiltaan ja varustetasoltaan sekä terveydellisiltä ja muilta olosuhteiltaan annettavalle hoidolle sopiva. Lisäksi tulee kiinnittää huomiota perhekodin ihmissuhteisiin sekä perhehoitoon tulevan henkilön tasavertaiseen asemaan muihin perhekodin asukkaisiin nähden. Perhekodin soveltuvuus arvioidaan ennen perhekodin käynnistämistä.

Vaatimukset perhekodille:

- Perhekoti on olosuhteiltaan sopiva perhehoidossa olevalle henkilölle. Perhekodin pitää olla terveydellisiltä ja muilta olosuhteiltaan siellä annettavalle hoidolle sopiva.
- Perhekodin paloturvallisuutta koskevista asioista toimitaan Varsinais-Suomen Pelastuslaitoksen kulloinkin voimassa olevan ohjeen mukaisesti.
- Perhekodin tulee olla rakenteeltaan, tiloiltaan ja varustetasoltaan siellä annettavalle hoidolle sopiva.
- Perhehoidossa olevalle henkilöllä on perhekodissa mahdollisuus yksityisyyteen. Mikäli perhehoitoon tuleva haluaa oman huoneen, hänen toivettaan on kuultava. Perhehoitoon tulevalle henkilöllä on halutessaan mahdollisuus kalustaa ja sisustaa huonettaan. Lisäksi hänellä on mahdollisuus käyttää kaikkia kodin yhteisiä tiloja.
- Perhehoidossa olevalle henkilöllä on perhekodissa tasa-arvoinen asema muiden perhekodin jäsenten kanssa.

5.3.1 Pelastussuunnitelma ja poistumisturvallisuusselvitys

Perhehoitaja laatii pelastuslain 379/2011 edellyttämän pelastussuunnitelman ja poistumisturvallisuusselvityksen. Lisäksi perhekodin asumisturvallisuuden arvioimiseksi on käytössä [Perhekodin asumisturvallisuuden tarkistuslista_S_27.2.2024.pdf \(pelastuslaitokset.fi\)](#).

Pelastussuunnitelma

Pelastuslain (379/2011 § 15) mukaan pelastussuunnitelman tulee sisältää seuraavat asiat:

- 1) vaarojen ja riskien arvioinnin johtopäätelmät;
- 2) rakennuksen ja toiminnassa käytettävien tilojen turvallisuusjärjestelyt;
- 3) asukkaille ja muille henkilöille annettavat ohjeet onnettomuuksien ehkäisemiseksi sekä onnettomuus- ja vaaratilanteissa toimimiseksi;
- 4) mahdolliset muut kohteen omatoimiseen varautumiseen liittyvät toimenpiteet.

Suomen Pelastusalan Keskusjärjestön (SPEK) verkkosivuilla on lisätietoa ja ohjeita perhehoitajalle pelastussuunnitelman tekoon ([Pelastussuunnitelma - SPEK](#)) sekä pelastussuunnitteluopas ([SPEK Pelastussuunnitteluopas by Suomen Pelastusalan Keskusjärjestö - Issuu](#)) ja pelastussuunnitelman mallipohja ([Pelastussuunnitelma_mallipohja.pdf \(spek.fi\)](#)).

Poistumisturvallisuusselvitys

Perhehoitaja huolehtii perhekodin pelastuslain 379/2011 § 19 mukaisesta poistumisturvallisuusselvityksen tekemisestä vähintään 3 vuoden välein. Poistumisturvallisuusselvitys on lisäksi päivitettävä toiminnan muuttuessa olennaisesti. Poistumisturvallisuusselvityksessä perhehoitajan on laadittava selvitys siitä, miten rakennuksen tai tilan käyttötapa ja henkilöiden rajoittunut, heikentynyt tai poikkeava toimintakyky sekä muut poistumisturvallisuuteen vaikuttavat tekijät otetaan huomioon tulipaloihin ja muihin vaaratilanteisiin varautumisessa ja poistumisjärjestelyissä. Poistumisturvallisuusselvitys ja sen muutokset on toimitettava hyvinvointialueen pelastusviranomaiselle arvion tekemistä varten sekä lisäksi tiedoksi rakennusvalvontaviranomaiselle. Varhalla on käytössä lomake [Perhehoidon poistumisturvallisuusselvitys - kumppanusverkosto.pdf \(pelastuslaitokset.fi\)](#). Poistumisturvallisuusselvityksen laatimisen tueksi on olemassa [Poistumisturvallisuusselvityksen laatimisopas \(spek.fi\)](#), jota voi soveltaen hyödyntää myös perhehoidon poistumisturvallisuusselvityksen laatimisessa.

5.4 Perhekodissa hoidettavien henkilöiden määrä

Perhekodissa samanaikaisesti hoidossa olevien henkilöiden lukumäärään vaikuttavat useat asiat:

- perhekodin tilojen koko;
- perhekodissa asuvien perhehoitajien määrä ja koulutus;
- perheeseen kuuluvien biologisten alle kouluikäisten lasten tai muiden erityistä hoitoa tai huolenpitoa tarvitsevien henkilöiden lukumäärä.

Perhekodissa voidaan samanaikaisesti hoitaa enintään neljää henkilöä hoitajan kanssa samassa taloudessa asuvat alle kouluikäiset lapset ja muut erityistä hoitoa tai huolenpitoa vaativat henkilöt mukaan luettuina (Perhehoitolaki 263/2015, § 7).

Perhekodissa voidaan hoitaa samanaikaisesti enintään kuutta henkilöä, jos perhekodissa annettavasta hoidosta, kasvatuksesta tai muusta huolenpidosta vastaa kaksi perhekodissa asuvaa perhehoitajaa, jotka ovat käyneet ennakkovalmennuksen. Heistä toisella tulee olla tehtävään soveltuva koulutus ja riittävä kokemus hoito- tai kasvatustehtävistä. (Perhehoitolaki 263/2015, § 7.)

Erityisistä syistä voidaan samanaikaisesti hoidettavien henkilöiden enimmäismäärästä poiketa. Erityisenä syynä pidetään tilannetta, jossa kyse on hoidon antamisesta perhehoitoon tuleville sisaruksille tai muille saman perheen jäsenille (esim. avo- tai aviopari). Enimmäismäärästä voidaan poiketa myös, jos hoidossa on samanaikaisesti vain täysi-ikäisiä henkilöitä ja heidän toimintakykynsä ja keskinäinen kanssakäymisensä mahdollistavat ylityksen. Hoidettavien määrä on kuitenkin suhteutettava perhehoitajien lukumäärään, hoidettavien tarvitsemaan hoitoon ja kasvatukseen sekä toiminnan luonteeseen. (Perhehoitolaki 263/2015, § 9.)

6. Toimeksiantosopimus

Toimeksiantosopimus on virallinen kahden osapuolen välinen asiakirja, jossa perhehoitaja ja hyvinvointialue sopivat perhehoitoon liittyvät molemminpuoliset oikeudet ja velvollisuudet. Toimeksiantosopimus sitoo molempia osapuolia, eikä sitä voi kumpikaan taho yksipuolisesti muuttaa. Toimeksiantosopimuksen tehnyt henkilö ei ole työsopimuslain 1. luvun 1. §:ssä tarkoitetussa työsuhteessa toimeksiantosopimuksen tehneeseen hyvinvointialueeseen, eikä sosiaalipalveluita tuottava yrittäjä.

6.1 Toimeksiantosopimuksen sisältö

Toimeksiantosopimus tehdään jokaisen perhehoidon asiakkaan osalta erikseen ja se tehdään aina ennen perhehoidon käynnistymistä. Toimeksiantosopimuksessa noudatetaan Varhan ikääntyneiden ja vammaisten perhehoidon toimintaohjeessa määritellyjä käytäntöjä.

Sopimuksen yksityiskohdista, kuten käynnistämisestä aiheutuvista kustannuksista, neuvotellaan ennen sen allekirjoittamista. Sopimuksen allekirjoittavat perhehoitaja ja hyvinvointialueen vastuullinen viranhaltija delegointisäännön mukaisesti. Kun perhehoidossa olevan henkilön tilanne tai hoitoisuus muuttuu, sopimusta tarkistetaan yhteisessä neuvottelussa (Perhehoitolaki 263/2015, § 10). Sopimus tehdään toistaiseksi voimassa olevaksi tai määräajaksi sovitusta päivästä alkaen.

Perhehoitolain (263/2015, § 10) mukaan toimeksiantosopimuksessa tulee sopia seuraavat asiat:

- 1) perhehoitajalle maksettavan palkkion määrästä ja suorittamisesta;

- 2) perhehoidosta ja hoidon käynnistämisestä aiheutuvien kustannusten korvaamisesta sekä perhehoidossa olevan kalenterikuukausittaisten käyttövarojen maksamisesta;
- 3) perhehoidossa olevan yksilöllisistä tarpeista johtuvien erityisten kustannusten korvaamisesta;
- 4) hoidon arvioidusta kestosta;
- 5) perhehoitajan oikeudesta vapaaseen, vapaan toteuttamisesta sekä palkkion maksamisesta ja kustannusten korvaamisesta vapaan ajalta;
- 6) hyvinvointi- ja terveystarkastusten järjestämisestä;
- 7) perhehoitajalle annettavasta valmennuksesta, työnohjauksesta ja koulutuksesta sekä näiden toteuttamisesta;
- 8) toimeksiantosopimuksen irtisanomisesta;
- 9) tarvittaessa muista perhekotiä ja perhehoitoa koskevista seikoista;
- 10) yhteistyöstä hyvinvointialueen ja perhehoitajan kesken.

Perhehoitolain 14§ mukaan sijaishoitajan kanssa tehtävässä toimeksiantosopimuksessa sovitaan:

- 1) sijaishoitajalle maksettavan hoitopalkkion määrästä ja suorittamisesta;
- 2) tarvittaessa sijaishoitajalle aiheutuvien kustannusten korvaamisesta;
- 3) toimeksiantosopimuksen voimassaolosta;
- 4) tarvittaessa muista sijaishoitoa koskevista seikoista.

6.2 Toimeksiantosopimuksen ja perhehoidon päättyminen

Perhehoito päättyy toimeksiantosopimuksen irtisanomiseen tai purkamiseen, määräaikaisen toimeksiantosopimuksen päättymiseen tai perhehoidossa olevan henkilön kuolemaan. Määräaikainen sopimus päättyy ilman irtisanomista siihen päivämäärään, johon sopimus on voimassa.

Toimeksiantosopimuksen irtisanominen

Jos toimeksiantosopimuksessa ei ole toisin sovittu, voidaan toimeksiantosopimus irtisanoa päättymään irtisanomista seuraavan kahden kuukauden kuluttua (Perhehoitolaki 263/2015, § 12).

Toimeksiantosopimuksen molemmat osapuolet voivat irtisanoa sopimuksen. Irtisanomisen tulee tapahtua kirjallisena.

Toistaiseksi voimassa olevan toimeksiantosopimuksen alkuun voidaan sopia korkeintaan neljän kuukauden mittainen määräaika, jonka aikana kumpikin sopijapuoli voi päättää sopimuksen ilman irtisanomisaikaa (ns. kokeilujakso). Mikäli perhehoitaja lopettaa perhekotitoiminnan, hän irtisanoa kaikki toimeksiantosopimukset kirjallisesti päättymään kahden kuukauden irtisanomisaikaa noudattaen.

Toimeksiantosopimuksen purkaminen

Jos valvonnan yhteydessä perhekoti tai siellä annettava hoito todetaan sopimattomaksi tai puutteelliseksi, tulee perhehoidon palveluohjaajan pyrkiä saamaan aikaan korjaus vallitseviin epäkohtiin. Toiminnassa havaituista puutteista tai epäkohdista on heti keskusteltava yhdessä perhehoitajan kanssa. Tilanteen avoin selvittäminen sekä nopea tilanteisiin puuttuminen on tärkeää. Perhehoitajalla on mahdollisuus kertoa oma näkemyksensä tilanteesta sekä tarvittaessa ryhtyä toimenpiteisiin tilanteen korjaamiseksi yhdessä sovittavalla tavalla. Jos puutetta ei korjata asetetussa määräajassa tai jos puutetta ei voida korjata ilman kohtuutonta vaivaa tai kohtuullisessa ajassa, toimeksiantosopimus voidaan purkaa välittömästi (Perhehoitolaki 263/2015, § 12).

7. Perhehoitajan palkkiot ja korvaukset

Perhehoitajalle maksetaan hoitopalkkiota ja kulukorvausta. Lisäksi perhehoitajalle maksetaan hoidon käynnistämisestä aiheutuvista tarpeellisista kustannuksista käynnistämiskorvausta. Perhehoitajalle maksettavista hoitopalkkioista ja muista kustannuskorvauksista säädetään tarkemmin perhehoitolaissa (263/2015). Varhan iäkkäiden ja vammaisten perhehoidon palkkiot ja korvaukset löytyvät täältä: [fileshow](#).

Hoitopalkkio ja kulukorvaus maksetaan pitkäaikaisessa perhehoidossa sen kuukauden viimeisenä päivänä, jonka aikana ne on ansaittu. Lyhytaikaisen perhehoidon sekä kiertävän perhehoitajan hoitopalkkio, kulukorvaus ja matkakorvaukset maksetaan jälkikäteen.

Perhehoitajan tulee hakea perhehoitoa varten erillinen perhehoidon verokortti, johon voidaan ottaa huomioon kustannusten korvaukset (kulukorvaus ja mahdolliset erikseen korvattavat matkakulut) tulonhankkimiskuluina. Verohallinnon internetsivuilla on perhehoitajan verotusohje. Oima-palvelu hakee verokortin sähköisesti suoraan Verohallinnosta.

7.1. Hoitopalkkio

Perhehoitajalla on oikeus saada hoidosta palkkiota. Hoitopalkkion määrä tarkistetaan kalenterivuositain työntekijän eläkelain (395/2006) 96 §:ssä tarkoitetulla palkkakertoimella. Hoitopalkkion suuruus määritellään toimeksiantosopimuksessa ja sitä tarkistetaan tarvittaessa. Hoitopalkkio on veronalaista tuloa. Osavuorokautisessa ja lyhytaikaisessa perhehoidossa hoitopalkkio maksetaan kultakin vuorokaudelta, eli yön yli kestävässä perhehoidossa maksetaan kahden vuorokauden palkkio tuntirajat huomioiden. Perusteettomasti maksettu palkkio peritään takaisin perhehoitajalta.

Hoitopalkkiota voidaan palvelutarpeen arvioinnin perusteella korottaa enintään 25 % hoidollisesti raskaassa tilanteessa (ikäntyneiden palvelutarpeen arvioinnissa käytettävä RAI järjestelmää). Hoitopalkkiota korotettaessa perhehoidossa olevan henkilön hoidon, huolenpidon, tuen ja/tai valvonnan tarve on lyhytaikaisesti runsasta ja sitovaa. Hoitopalkkion korotus on määräaikainen ja sen kesto on pääsääntöisesti enintään 6 kk.

7.1.1 Sijaisen hoitopalkkio

Sijaiselle maksettavan hoitopalkkion palkkioluokka perustuu kunkin perhehoidossa olevan henkilön varsinaiselle perhehoitajalle maksettavan hoitopalkkion palkkioluokkaan. Sijaisen toimeksiantosopimus tehdään noin kaksi viikkoa ennen sijaisuuden alkua jokaisesta perhehoidettavasta ja hoitopalkkio maksetaan sopimuksen mukaisesti, mikäli hoitojakso toteutuu.

Kun sijaisuus kestää alle 12 tuntia, sijaiselle maksetaan hoidon keston mukainen osavuorokautisen perhehoidon hoitopalkkio. Kun sijaisuus kestää yli 12 tuntia, sijaiselle maksetaan lyhytaikaisen perhehoidon palkkio kuitenkin enintään kolmen kuukauden ajalta.

7.1.2 Vakituisen sijaisen runkosopimus

Perhekodin vakitukselle sijaiselle voidaan tehdä runkosopimus perhehoitajan vapaapäivien sijaistamisen ajaksi esimerkiksi vuodeksi kerrallaan. Sijainen ilmoittaa suunnitellut ja toteutuneet sijaisuuspäivät sovitusti Oima-palvelussa ja palkkio maksetaan niiltä päiviltä runkosopimuksen mukaisesti. Asiakkaan joutuessa pois perhekodista alle 7 vrk ennen sovitun sijaisjakson alkamista, maksetaan sijaiselle asiakkaan hoidosta palkkio suunnitellun mukaisesti. Runkosopimus tulee uusia asiakastilanteen muuttuessa pysyvästi.

7.1.3 Asiointivapaa ja siitä maksettava korvaus

Pitkäaikaisille perhehoitajille voidaan tarpeen vaatiessa tietyissä tilanteissa järjestää asiointivapaata sijaisen avulla hyvinvointialueen kustantamana, kun asiakkaita ei voi jättää yksin perhekotiin. Asiointivapaa ei kuluta perhehoitajan vapaapäiviä. Asiointivapaata voi käyttää oman vihkiäispäivän, parisuhteen rekisteröimispäivän, aviopuolison, rekisteröidyn parisuhteen osapuolen, vanhemman, lapsen, veljen ja sisaren (perheenjäsenen) hautajaispäivän/siunauspäivän sekä Varhan järjestämien vertaistapaamisten ja täydennyskoulutusten aikaisen hoidon järjestämiseksi.

Näiden lisäksi yksin toimiville perhehoitajille voidaan järjestää asiointivapaasijainen asiakkaan tai perhehoitajan oman välttämättömän terveydenhuollon käynnin, jota ei voi muulla tavoin järjestää, ajaksi.

Asiointivapaan kesto on enintään kuusi tuntia. Sijaiselle maksettavaan korvaukseen vaikuttaa asiakkaiden lukumäärä. Perhehoitaja sopii asiointivapaastaan perhehoidon palveluohjaajan kanssa.

7.2 Kulukorvaus

Perhehoidossa olevan henkilön hoidosta ja ylläpidosta aiheutuvista kustannuksista perhehoitajalle maksetaan kulukorvaus. Perhehoitaja ei ole perhehoidossa olevaan henkilöön nähden elatusvelvollinen. Perhehoitolaki (263/2015, § 17) oikeuttaa perhehoitajan saamaan vähintään laissa määritellyn kulukorvauksen. Kulukorvaus tarkistetaan kalenterivuositain elinkustannusindeksin mukaan.

Kulukorvauksen tarkoituksena on kattaa perhehoidossa olevan henkilön hoidosta ja ylläpidosta aiheutuvia todellisia kustannuksia.

Kulukorvaus kattaa perhehoidossa olevan henkilön:

- 1) Ravintomenot. Huom! Kulukorvausta korotetaan, mikäli perhehoidossa olevalla henkilöllä on ylimääräisiä kuluja aiheuttava erikoisruokavalio (esim. gluteeniton). Korotus kirjataan toimeksiantosopimukseen.
- 2) Tavanomaiset terveydenhuollon kustannukset (kuten käsikauppalääkkeet ja laastarit), joita ei muun lainsäädännön nojalla korvata.
- 3) Pesuaineet ja henkilökohtaisen hygienian tavanomaiset tarvikkeet lukuun ottamatta vaippoja.
- 4) Asiakkaan hoitotehtävässä tarvittavat suojakäsineet ja muut suojarusteet sekä käsihuuhde.
- 5) Asunnon käytöstä aiheutuvat menot perhehoidossa olevan henkilön osalta: jätehuolto, sähkö, lämmitys, vesi, kodin kiinteistön korjaus, kodin puhtaanapito ja irtaimiston kuluminen.
- 6) Vaatteiden huollosta aiheutuvat kustannukset.
- 7) Omalla autolla ajettujen, tavanomaiseen perhehoidon arkeen kuuluvien ajojen matkakustannukset.
- 8) Perhehoidossa olevan henkilön asioiden hoitamisesta aiheutuvat puhelin- ja postituskulut.
- 9) Perhehoidossa olevan henkilön osuus kodin ja kiinteistön vakuutuksista.

Perhehoitaja tarjoaa normaaliin elämiseen liittyvät yllä luetellut asiat.

Perhehoidossa oleva asiakas saa Varhan hoitotarvikejakeluna sovitun määrän hoitotarvikkeita, esimerkiksi vaippoja, hyvinvointialueen käytännön mukaisesti. Perhehoitaja on vastuussa asiakkaan hoitotarvikkeiden tilaamisesta. Hoitotarvikejakelun puhelinneuvonnan yhteystiedot ja aukioloajat löytyvät Varhan nettisivuilta: <https://www.varha.fi/fi/asiointikanavat/hoitotarvikejakelun-puhelinneuvonta-turku>.

Apuvälineen tarvitsija tai perhehoitaja voi olla suoraan yhteydessä oman Sote-keskuksensa apuvälinelainaamoon tarvitessaan tavallisimpia liikkumisen, siirtymisen sekä hygieniahoidon apuvälineitä.

Sote-keskusten yhteystiedot löytyvät Varhan nettisivuilta: <https://www.varha.fi/fi/palvelut/apuvalinepalvelut>.

Mikäli perhehoidossa olevan henkilön tarpeista aiheutuu erityisiä kuluja, ne voidaan korvata perhehoitajalle erillisen sopimuksen mukaisesti. Toimeksiantosopimusta tehtäessä on tarkkaan selvitettävä, mitkä kulut sisältyvät kulukorvaukseen ja mitä tarkoitetaan erityisten kustannusten korvaamisella.

Erityisillä kustannuksilla tarkoitetaan perhehoidossa olevan henkilön yksilöllisistä tarpeista johtuvia terapian ja terveydenhuollon kuluja sekä alle 21-vuotiaan lapsen tai nuoren opinnoista aiheutuvia erityisiä kustannuksia, joita ei muun lainsäädännön nojalla korvata. Sijoittaja voi korvata erikseen myös perhehoidossa olevan henkilön lomanvietosta tai harrastuksista aiheutuvia kustannuksia ja muita jatkuvaluonteisia tai kertakaikkisia erityisiä kustannuksia. (Perhehoitolaki 263/2015, § 17.)

Sijaisen kulukorvaus

Sijaisen kulukorvaus on sijaisuusjakso kohtainen. Kulukorvaus kattaa mm. sijaisuudesta aiheutuvat puhelin- ja postituskulut.

7.3 Matkakorvaukset

Perhehoitaja voi kuljettaa perhehoidossa olevaa henkilöä, mikäli asiasta on sovittu perhehoidettavan, hänen edunvalvojansa/asianhoitajansa tai alaikäisen perhehoidettavan huoltajien kanssa, tarvittaessa kirjallisesti. Tavanomaiseen perhehoidon arkeen kuuluvia matkoja ei korvata erikseen, vaikka perhehoidettava olisi kyydissä. Erikseen yhteisessä neuvottelussa sovitut matkat korvataan perhehoitajalle, mikäli ne aiheuttavat perhehoitajalle lisäkustannuksia. Tällaisia matkoja ovat esim. perhehoidettavan kuljettaminen oman kodin ja perhekodin välillä, perhehoidettavan kuljettaminen terveyskeskus- tai sairaalakäynneille, tai muu hoidon kannalta välttämätön matka.

Perhehoidettavan kodeissa kiertävälle perhehoitajalle sekä perhekodin sijaiselle maksetaan matkakorvausta oman auton käytöstä (Verohallinnon kilometrikorvaus oman auton käytöstä työtehtävissä) oman kodin ja perhehoitopaikan väliseltä edestakaiselta matkalta.

Varhan alueen ulkopuolella asuvalle sijaiselle matkakulujen korvauksen perusteena käytetään edullisinta joukkoliikenteen taksaa. Matkakulut korvataan todellisten kustannusten mukaisesti maksutositetta vastaan. Mikäli sijaishoitaja käyttää omaa autoa niin korvaus perustuu silloinkin edullisimpaan joukkoliikenteen taksaan. Hyvinvointialue korvaa perhehoidon käynnin ajalta pysäköintimaksut maksutositetta vastaan silloin, kun asiakkaan kodin läheisyydessä ei ole maksutonta pysäköintimahdollisuutta.

Matkat eivät ole hoitopalkkioon oikeuttavaa aikaa.

7.4 Käynnistämiskorvaus

Perhehoitolain (263/2015, § 18) mukaan perhehoitosijoitusta käynnistettäessä perhehoitajalle maksetaan hoidon käynnistämisestä aiheutuvista tarpeellisista kustannuksista käynnistämiskorvausta. Perhehoitajalle maksettavia käynnistämiskorvauksia tarkistetaan vuoden alusta elinkustannusindeksin edellisen vuoden lokakuun vuosimuutoksen mukaisesti.

Perhekodin tulee käynnistyessään olla kodiksi kalustettu ja sisustettu. Perhehoidossa olevalla henkilöllä on oikeus kalustaa itse oma huoneensa omilla huonekaluillaan.

Käynnistämiskorvauksella katetaan perhehoidon käynnistymisestä aiheutuvia kuluja, joita voivat olla mm.

- asuntoon kohdistuvat välttämättömät korjaus- ja muutostyöt,
- irtaimistohankinnat ja huonekalut,
- vuodevaatteet ja vuodesuojat sekä
- muut perushankinnat.

Käynnistämiskorvauksella tehtävät hankinnat perustuvat aina perhehoidossa olevan henkilön tarpeisiin. Käynnistämiskorvausta voidaan käyttää kuuden kuukauden kuluessa perhehoitosijoituksen tapahduttua. Käynnistämiskorvausta voidaan myöntää silloin, kun korvausta ei voi saada muun lainsäädännön nojalla esim. vammaisen tarvitsemat asunnon muutostyöt tai apuvälineet tulee ensisijaisesti hankkia vammaispalveluna tai lääkinällisenä kuntoutuksena. Käynnistämiskorvauksesta sovitaan toimeksiantosopimuksessa. Hankinnoista tehdään yhdessä perhehoidon palveluohjaajan kanssa hankintasuunnitelma ja kustannusarvio. Myönnetty käynnistämiskorvaus kirjataan toimeksiantosopimukseen ja hyväksytyt hankinnat maksetaan perhehoitajalle kuitteja vastaan.

Käynnistämiskorvauksella tehdyt kaluste-, väline- tms. hankinnat ovat hyvinvointialueen omaisuutta, kunnes poistoaika on kulunut. Hankinnoista tulee perhehoitajan omaisuutta neljän vuoden poistoajan jälkeen. Hankinnan arvo alenee neljän vuoden poistoajan kuluessa niin, että jokaisena vuonna poistuu neljäsosa (25 %) hankinnan arvosta. Mikäli perhehoito lakkaa poistoajan kuluessa, perhehoitaja ja hyvinvointialue voivat sopia, että perhehoitajalla on mahdollisuus lunastaa hankinnat itselleen, sillä arvolla, joka hankinnoilla on poistoarvon mukaan.

Käynnistämiskorvauksella hankittavat kulutustavarat, joiden käyttöikä on 1-3 vuotta, eivät ole poiston alaisia. Nämä tavarat siirtyvät perhehoitajan omaisuudeksi hyvinvointialueen kanssa sovittuna päivänä.

7.5 Maksut perhehoidon keskeytyksen ajalta

Perhehoidon keskeytyksiä ovat perhehoitajan vapaa, perhehoitajan sairastuminen tai hoidettavan poissaoleminen perhekodista. Perhehoitajan vapaan aikaiset maksut on kuvattu myöhemmin luvussa 10.

7.5.1 Maksut perhehoitajan sairastuessa

Perhehoitaja on oikeutettu saamaan sairauspäivärahaa omavastuuajan (sairastumispäivä + 9 arkipäivää) (sairausvakuutuslaki 2004) jälkeen vuositulon perusteella. Vuositulo lasketaan 12 kalenterikuukauden tarkastelujaksolta, joka edeltää työkyvyttömyyden alkamista edeltävää kalenterikuukautta. ([Sairausvakuutuslaki 2004](#)).

Lisätietoa:

https://www.perhehoitoliitto.fi/minustako_perhehoitaja/perhehoitajan_tehtava/sairauspaivaraha

Perhehoitajan ollessa sairauden vuoksi tilapäisesti kykenemätön hoitamaan tehtäväänsä, maksetaan perhehoitajalle hoitopalkkio sairauspäivärahan omavastuuajalta (sairastumispäivä + 9 arkipäivää sekä omavastuuajalle sattuvat viikonloput). Edellytyksenä omavastuuajan hoitopalkkion maksamiselle on toimiminen perhehoitajana vähintään yhden kuukauden ajan ennen sairausloman alkua. Kulukorvauksesta vähennetään 50 %, jos perhehoitoon sijoitettu henkilö siirretään muualle hoitoon perhehoitajan sairausloman ajaksi.

Lyhytaikainen perhehoito ja asiakkaan kotona toteutettava perhehoito

Lyhytaikaisen perhehoidon perhehoitajan sairastuessa hoitajakso pyritään siirtämään toiseen ajankohtaan. Mikäli jakso on jo alkanut, maksetaan hoitopalkkio sairauspäivärahan omavastuuajalta (sairastumispäivä + enintään 9 arkipäivää sekä omavastuuajalle sattuvat viikonloput).

7.5.2 Keskeytys perhehoitajasta riippumattomasta syystä

Pitkäaikainen perhehoito

Pitkäaikainen perhehoito voi keskeytyä perhehoidossa olevan henkilön sairaalahoidon tms. syyn vuoksi. Tällöin perhehoitajalle maksetaan hoitopalkkio ja kulukorvaus täysimääräisesti 7 vrk. Jos poissaolo jatkuu yli viikon, perhehoitajalle maksetaan 7 vrk ylittävältä ajalta hoitopalkkio täysimääräisesti ja 50 % kulukorvauksesta enintään 60 vrk/vuosi.

Maksujen jatkuessa perhehoitajan edellytetään pitävän yhteyttä perhehoidossa olevaan henkilöön ja olevan yhteistyössä hoitopaikan kanssa. Hoidettavan tulo- ja lähtöpäivää ei lasketa poissaolopäiviksi.

Lyhytaikainen perhehoito ja perhehoidettavan kotona tapahtuva perhehoito

Perhehoitaja ilmoittaa hoitojakson muutoksesta perhehoidon palveluohjaajalle. Mikäli hoitojakso peruutetaan alle 7 vrk ennen sen alkamista, perhehoitajalle maksetaan 50 % sovitun jakson hoitopalkkiosta ja kulukorvauksesta. Hyvinvointialueella ei ole maksuvelvoitetta perhehoitajalle, mikäli hoitojakso peruutetaan vähintään 7 vrk ennen sen alkamista.

Lyhytaikaisen perhehoidon ja kotona tapahtuvan perhehoidon päättyessä kesken jakson maksetaan perhehoitajalle keskeytymistä seuraavasta päivästä alkaen 50 % hoitopalkkiosta ja kulukorvauksesta sovitun jakson loppuun, kuitenkin enintään seitsemän päivän ajalta.

7.6 Maksut perhehoidon päättyessä

Perhehoito päättyy, jos perhehoitaja tai hyvinvointialue irtisanoo toimeksiantosopimuksen, jos hyvinvointialue purkaa toimeksiannon, tai mikäli perhehoidossa oleva henkilö menehtyy.

7.6.1 Toimeksiantosopimuksen irtisanominen

Kun perhehoito päättyy toimeksiantosopimuksen irtisanomiseen, maksetaan pitkäaikaisessa perhehoidossa hoitopalkkio ja kulukorvaus täysimääräisenä kahden kuukauden irtisanomisajalta (perhehoitolaki 263/2015, 12§). Mikäli perhehoidossa oleva henkilö sijoitetaan muualle irtisanomisaikana, perhehoitajalle maksetaan hoitopalkkio täysimääräisenä ja 50 % kulukorvauksesta irtisanomisajan loppuun.

Mikäli hoidettava ei ole enää perhehoidossa irtisanomisajalla ja tilalle sijoitetaan toinen henkilö, päällekkäisiä palkkioita ja kulukorvauksia ei makseta. Irtisanomisajalta maksetaan palkkiota irtisanotun toimeksiantosopimuksen mukaisesti, jos kyseisen sopimuksen palkkio on suurempi.

Mikäli perhehoitaja lopettaa perhehoitotoiminnan ja irtisanoo toimeksiantosopimukset, on mahdollista neuvotella hyvinvointialueen kanssa perhehoidon päättämisestä kesken irtisanomisajan, jolloin myös maksuvelvoitteet päättyvät asiakkaiden siirtyessä pois perhehoidosta.

Mikäli perhehoidossa oleva henkilö ei enää tule lyhytaikaisjaksolle irtisanomisaikana, perhehoitajalle maksetaan 50 % sovitun jakson hoitopalkkiosta ja kulukorvauksesta. Jos jakso peruutetaan irtisanomisajalla vähintään 7 vrk ennen sen alkamista, hyvinvointialueella ei ole maksuvelvoitetta.

7.6.2 Toimeksiantosopimuksen purkaminen

Mikäli toimeksiantosopimus puretaan, hyvinvointialueen maksuvelvoitteet päättyvät perhehoidettavan siirtymistä seuraavana päivänä.

7.6.3 Perhehoidettavan kuolema

Irtisanomisajasta riippumatta toimeksiantosopimus päättyy, kun perhehoidossa oleva henkilö kuolee. Tällöin hoitopalkkiota maksetaan täysimääräisesti 30 vrk:n ajan ilman mahdollista erikseen sovittua korotusosaa. Kulukorvausta maksetaan 30 vrk:n ajalta 50 %.

Jos perhehoidossa oleva henkilö kuolee lyhytaikaishoitajakson aikana, perhehoitajalle maksetaan hoitopalkkio ja 50 % kulukorvauksesta kyseisen hoitajakson loppuun.

8. Perhehoitajan asema

Toimeksiantosopimuksen tehnyt henkilö ei ole työ sopimuslain 1. luvun 1. §:ssä tarkoitettussa työsuhteessa sopimuksen tehneeseen hyvinvointialueeseen, eikä sosiaalipalveluita tuottava yrittäjä. Perhehoitajaa ei koske vuosilomalaki, työaikalaki, työehtosopimukset tai muut työsuhdetta määrittävät lait ja sopimukset.

Perhehoitajan oikeuksista ja hänen asemaansa koskevista asioista säädetään perhehoitolaissa ja niistä sovitaan lähemmin toimeksiantosopimuksessa.

8.1 Perhehoitajan eläketurva ja vakuutusturva

Perhehoitajan eläketurvasta säädetään julkisten alojen eläkelaisissa (81/2016). Perhehoidon palkkio kartuttaa eläkettä 68-vuotiaaksi asti. Eläkkeelle siirtymisestä perhehoitajan on tiedotettava perhehoidon palveluohjaajaa hyvissä ajoin.

Lisätietoa eläketurvasta:

https://www.perhehoitoliitto.fi/minustako_perhehoitaja/perhehoitajan_tehtava/perhehoitajan_elaketurva

Hyvinvointialue on vakuuttanut perhehoidon toimeksiantosopimuksen tehneen hoitajan työtaturma- ja ammattitautilain (459/2015) 3§:n 1 momentin mukaisella vakuutuksella. Sopimuksen liitteenä on toimintaohjeet tapaturman tai ammattitaudin ilmoittamiseksi.

Perhehoitajan omassa vapaa-ajan vietossa tapahtuvat vahingot eivät kuulu hyvinvointialueen ottaman tapaturmavakuutuksen piiriin. Vapaa-ajan vakuutusturva on perhehoitajan omalla vastuulla.

Perhehoidossa olevan henkilön aiheuttamiin vahinkoihin ei hyvinvointialueella ole lakisääteistä velvollisuutta ottaa vakuutusta. Vahingonkorvausvastuuta selvitettäessä tarkastellaan tapauskohtaisesti perhehoitoon sijoitetun henkilön vastuuta aiheuttamastaan vahingosta, perhehoitajan vastuuta ja valvontavelvollisuutta perhehoidossa olevan henkilön aiheuttamasta vahingosta sekä hyvinvointialueen vastuuta perhehoidon järjestäjänä.

Perhehoitoliitto sekä Varha suosittelevat, että perhehoitaja hankkii laajennetun kotivakuutuksen. Pitkäaikaisessa perhehoidossa olevan henkilön perhekodissa oleva omaisuus sisältyy lähtökohtaisesti perhehoitajan koti-irtaimiston vakuutukseen. Perhehoitajalle maksettava kulukorvaus kattaa perhehoidossa

olevan osuuden kodin ja kiinteistön vakuutuksista. Perhehoitajan tulee jo vakuutus sopimusta tehdessään selvittää vakuutuksen ehdot mahdollisimman tarkasti omasta vakuutusyhtiöstään. Esimerkiksi kotivakuutuksen osalta on hyvä selvittää, tuleeko kaikki perheenjäsenet luetella vakuutus sopimuksessa, jolloin perhehoitajan pitää ilmoittaa asiakas muutokset vakuutusyhtiöön.

8.2 Perhehoitajan sairastuminen

Perhehoitajan ollessa sairauden vuoksi kykenemätön hoitamaan tehtäväänsä, hän on yhteydessä perhehoidon palveluohjaajaan. Perhehoidon palveluohjaaja voi järjestää perhekotiin sijaisen tai järjestää perhehoidossa oleville henkilöille korvaavan hoidon.

Lyhytaikaisen perhehoitajan sairastuessa tulee hänen sopia perhehoidettavan hoitajaksoista uudelleen. Jos perhehoitajalle tarvitaan pidempiaikaista sijaista, perhehoidon palveluohjaaja vastaa sijaisjärjestelyistä ja hyvinvointialue kustannuksista.

8.3 Työttömyysturva

https://www.perhehoitoliitto.fi/minustako_perhehoitaja/perhehoitajan_tehtava/tyottomyysturva

Perhehoitajana toimiminen on aina ilmoitettava työ- ja elinkeinotoimistoon (TE-toimistoon). TE-toimisto ratkaisee, onko perhehoito esteenä työttömyysetuuden saamiselle. Työttömyyskassa tai Kela ratkaisee muut työttömyysetuuden saamisen edellytykset, muun muassa maksettavan etuuden määrän.

Vaikka toimeksiantosuhteisessa perhehoidossa ei perhehoitolain mukaan ole kyse yritystoiminnasta, perhehoitajan tehtävää pidetään työttömyysturvajärjestelmässä joko työllistymisenä yrittäjänä tai työllistymisenä omassa työssä. Työttömyysturvainsäädännön perusteella yrittäjänä pidetään muun muassa henkilöä, joka tekee ansiotyötä, mutta ei ole työ- tai virkasuhteessa. Jos siis perhehoitajan tarkoitus on tulonansainta, hän on työttömyysturvajärjestelmässä yrittäjä. Perhehoitajan voidaan katsoa työllistyvän omassa työssä, mikäli hän toimii perhehoitajana ilman ansaintatarkoitusta.

TE-toimisto ratkaisee, onko työllistyminen yrittäjänä tai omassa työssä pää- vai sivutoimista. Työttömyysetuutta saadakseen perhehoitajan täytyy olla työmarkkinoiden käytettävissä eikä hän saa työllistyä päätoimisesti ([työttömyysturvalaki](#), 1290/2002). Jos perhehoitotehtävä on kovin työllistävä, esimerkiksi perhehoidossa on monta erityishoidettavaa, perhehoitaja ei voi olla työmarkkinoiden käytettävissä.

Arvioidessaan perhehoitajan mahdollisuutta ottaa kokoaikatyö vastaan TE-toimisto arvioi tehtävän työllistävyden lisäksi, miten ja missä aikataulussa hoidettavan hoito voidaan järjestää eli perhehoitaja voi irtautua perhehoitotehtävästä, jos hän saa työpaikan.

9. Perhehoitajan oikeudet ja velvollisuudet

Perhehoitajan oikeudet ja velvollisuudet määräytyvät perhehoitolaissa ja laissa sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista.

9.1 Tietojensaantioikeus

Perhehoitajalla on oikeus saada sellaiset perhehoidettavaa koskevat tiedot, jotka ovat välttämättömiä perhehoidon onnistumisen kannalta (Laki sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista 812/2000, § 17). Perhehoidossa olevaa henkilöä koskevat asiakirjat ja muut kirjalliset tiedot säilytetään asianmukaisesti lukitussa paikassa. Laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen käsittelystä (703/2023) määrittää, että sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastiedot ovat pysyvästi salassa pidettäviä. Salassa pidettävää asiakastietoa sisältävää asiakirjaa taikka sen kopiota tai tulostetta ei saa näyttää eikä luovuttaa sivullisen nähtäväksi tai käytettäväksi. Salassa pidettävät asiakirjat palautetaan perhehoidon palveluohjaajalle perhehoidon päättyessä kyseisessä perhekodissa. Perhehoidettavan kotona toteutettavassa perhehoidossa perhehoitajalla on mahdollisuus tutustua perhehoidon toteuttamisen kannalta välttämättömiin tietoihin perhehoidettavan kodissa.

9.2 Ilmoittamisvelvollisuus

Perhehoitaja on velvollinen ilmoittamaan perhehoidossa tapahtuneista muutoksista (perhehoitolaki 263/2015, § 21) perhehoidon palveluohjaajalle. Hoidettavan terveyden ja toimintakyvyn muutoksista perhehoitaja ilmoittaa perhehoidossa olevalle henkilölle sosiaalihuoltolain (130/2021, § 42) edellytysten mukaisesti nimetyille omatyöntekijälle.

9.3 Vaitiolovelvollisuus

Perhehoitajalla on elinikäinen vaitiolovelvollisuus (Laki sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista 812/2000, § 15). Perhehoidossa olevaa henkilöä koskevia salassa pidettäviä tietoja ei saa ilmaista sivullisille myöskään siltä osin, kun ne koskevat muita kuin perhehoidossa olevaa henkilöä itseään. Salassa pidettäviä tietoja ei saa käyttää myöskään omaksi tai toisen hyödyksi tai toisen vahingoksi. Salassa pidettävistä tiedoista voi sivullisille antaa tietoa asiakkaan nimenomaisella suostumuksella tai hänen laillisen edustajansa suostumuksella. Edustajalla on laillinen oikeus saada tietoja. Allekirjoittamalla toimeksiantosopimuksen perhehoitaja sitoutuu vaitiolovelvollisuuteen.

9.4 Yhteistyö

Perhehoitolain 10§ mukaan toimeksiantosopimuksessa tulee sopia yhteistyöstä hyvinvointialueen ja perhehoitajan kesken. Hyvään yhteistyöhön tarvitaan yhteisen tiedon lisäksi luottamusta, toisen tehtävän arvostusta ja vuorovaikutustaitoja. Perhehoidon onnistumisen ja laadun kannalta toimiva yhteistyö ja oikea-aikainen ja oikeanlainen tuki ovat ratkaisevan tärkeitä. Niiden toimiessa myös perhehoidon arviointi ja valvonta voivat toteutua tarkoituksenmukaisella tavalla.

10. Perhehoitajan tuki

Perhehoitajaa tukevat mm. ennakkovalmennus, vapaan pitämisen mahdollisuus, työnohjaus ja vertaistuki sekä mahdollisuus osallistua täydennyskoulutuspäiviin. Kaikki nämä tukimuodot sisältyvät perhehoitoa määrittävään lainsäädäntöön ja niiden tulee näkyä toimeksiantosopimuksessa.

10.1 Oikeus vapaaseen

Perhehoitolain mukaan perhehoitajalle tulee järjestää mahdollisuus vapaaseen, jonka pituus on kaksi vuorokautta kutakin sellaista kalenterikuukautta kohden, jona hän on toiminut toimeksiantosopimuksen perusteella vähintään 14 vrk perhehoitajana (perhehoitolaki 263/2015, § 13).

Vapaan tavoitteena on taata perhehoitajalle mahdollisuus irrottautua sitovasta tehtävästään, mikä tukee hoitajan jaksamista. Vapaan pitäminen palvelee näin myös perhehoidossa olevan henkilön hyvinvointia. Perhehoitajien mahdollisuus yhteiseen vapaa-aikaan tukee hoitajien parisuhdetta ja perhehoidon jatkuvuutta. Mikäli perhehoitaja ei halua käyttää oikeuttaan vapaaseen, siitä tulee mainita toimeksiantosopimuksessa.

Pitkäaikainen perhehoito

Varhalla pitkäaikaisilla toimeksiantosopimussuhteisilla perhehoitajilla kertyy vapaapäiviä 3,5 vrk/kk sellaisilta kalenterikuukausilta, joiden aikana hän on toiminut vähintään 14 vuorokautta perhehoitajana. Vapaapäiviä ei voi pitää ennakoon. Mikäli perhehoidossa oleva henkilö on sijoitettuna muualle irtisanomisaikana, perhehoitajalle ei kerry tältä ajalta vapaapäiviä.

Perhehoitajan vapaapäivä on kokonainen vuorokausi (24 h), joka lasketaan alkavaksi siitä hetkestä, kun hän lähtee vapaalle. Perhehoitajan oikeus vapaaseen lasketaan kalenterivuositain, eli kertymäkausi alkaa 1.1. ja päättyy 31.12. Kertymäkauden vapaapäivät tulee pääsääntöisesti käyttää seuraavan kalenterivuoden tammikuun loppuun mennessä.

Perhehoidon palveluohjaaja järjestää perhehoidossa olevien henkilöiden hoidon perhehoitajan vapaan ajaksi. Hoidon järjestämisessä otetaan huomioon perhehoidossa olevan henkilön ja hänen läheisensä toiveet. Mikäli perhehoidossa on useampi kuin yksi henkilö, tulee vapaa järjestää kaikkien perhehoidossa olevien henkilöiden osalta yhtä aikaa. Perhehoitajan vapaan toteuttamisesta ja korvausten suorittamisesta sovitaan toimeksiantosopimuksessa.

Vapaa voidaan toteuttaa seuraavilla tavoilla:

1. Perhehoitajan kotiin järjestetään vapaan ajaksi Varhan toimesta toimeksiantosuhteinen perhehoidon sijainen. Perhehoitaja ottaa yhteyttä perhehoidon palveluohjaajaan, joka järjestää sijaisen tulon perhekotiin.
2. Perhehoitaja ehdottaa omaa läheistään vapaan aikaiseksi sijaishoitajaksi. Perhehoidon palveluohjaaja arvioi läheisen valmiudet tehtävään. Läheisen kanssa tehdään toimeksiantosopimus vapaan aikaisen hoidon ajalta.
3. Perhehoitajan vapaa toteutuu perhehoidossa olevan henkilön omien läheisten tapaamisten yhteydessä, kun tapaamiset toteutuvat turvallisesti ja suunnitellusti ilman toistuvia keskeytyksiä eikä perhehoitajan edellytetä olevan hälytysvalmiudessa hoitamaan perhehoidossa olevaa henkilöä kesken tapaamisen.
4. Perhehoidossa olevien henkilöiden hoito järjestetään perhehoitajan vapaan aikana toisessa Varhan hyväksymässä perhehoidossa. Perhehoitaja ottaa yhteyttä perhehoidon palveluohjaajaan, joka järjestää hoidettavien hoidon toisessa perhehoidossa.
5. Perhehoidossa olevien henkilöiden hoito toteutuu perhehoitajan vapaan aikana Varhan ympärivuorokautisen lyhytaikaishoidon yksikössä. Perhehoitaja ottaa yhteyttä perhehoidon palveluohjaajaan, joka koordinoi asian eteenpäin.
6. Hyvinvointialue maksaa perhehoitajasta riippumattomista syistä pitämättömiksi jäävät vapaapäivät rahana perhehoitajalle. Pitämättömän vapaapäivän korvaus määräytyy pitkäaikaisen perhehoidon 1. palkkioluokan kuukausipalkkion perusteella siten, että 1 kuukauden hoitopalkkio kerrotaan ensin 12 (kuukaudella) ja jaetaan 365 (päivällä).

Perhehoitajalle maksetaan hoitopalkkio ja kulukorvaus täysimääräisenä vapaan ajalta, mikäli perhehoitajan kotiin tulee sijainen vapaan ajaksi. Jos hoidettava on vapaan ajan muualle sijoitettuna, perhehoitaja saa vapaansa ajalta normaalin hoitopalkkion ja 50 % kulukorvauksesta.

Tarvittaessa perhehoitajan on mahdollisuus pitää vuoden aikana useampia vapaapäiviä, kuin mitä hänelle toimeksiantosopimuksen perusteella kertyy, mikäli sijaishoito järjestyy. Perhehoitajan tulee ilmoittaa ylimääräisten vapaapäivien pitämisestä perhehoidon palveluohjaajalle. Ylimääräiset vapaapäivät ovat perhehoitajalle palkkiottomia.

Lyhytaikainen ja osavuorokautinen perhehoito

Toimeksiantosopimussuhteiselle perhehoitajalle kertyy kaksi vapaapäivää, mikäli lyhytaikaisia tai osavuorokautisia hoitopäiviä toteutuu vähintään 14 vuorokautena kuukaudessa. Vapaapäivät korvataan rahana. Maksettava korvaus kertyneistä vapaista on lyhytaikaisen perhehoidon 1.palkkioluokan mukainen vuorokausipalkkio.

10.2 Valmennus, täydenniskoulutus ja työnohjaus

Perhehoitolain 15 §:n mukaan perhehoidon järjestämisestä vastaava hyvinvointialue vastaa toimeksiantosopimukseen kirjattavalla tavalla perhehoitajalle annettavasta tarvittavasta valmennuksesta, työnohjauksesta ja koulutuksesta sekä perhehoitajaksi aikovalle henkilölle annettavasta ennakkovalmennuksesta.

Perhehoidon palveluohjaajat vastaavat perhehoitajan ennakkovalmennuksen järjestämisestä. Ennakkovalmennus järjestetään kaksi kertaa vuodessa ja ryhmän vähimmäisosallistujamäärä on viisi henkilöä. Kouluttajaparina toimii perhehoidon palveluohjaaja ja kouluttajakoulutuksen suorittanut perhehoitaja kokemuskouluttajana. Valmennuksen kustannuksista vastaa hyvinvointialue ja se on osallistujille maksuton.

Täydenniskoulutus on perhehoitajalle oikeus, mutta perhehoitajalla on myös velvollisuus kehittää osaamistaan. Perhehoidon palveluohjaajat järjestävät pääsääntöisesti kahdesti vuodessa täydenniskoulutus-/tiedotustilaisuuksia kaikille perhehoitajille. Aktiivisesti toimivilla perhehoitajilla on oikeus osallistua täydenniskoulutukseen vähintään 2 pv/v, joiden mahdolliset kustannukset (osallistumismaksu, matkat ja yöpyminen sekä sijaisen palkkio) maksaa hyvinvointialue ja perhehoidon palveluohjaaja huolehtii käytännön järjestelyistä. Koulutusten järjestämisessä huomioidaan järjestöjen, oppilaitosten ym. koulutustarjonta sekä verkko-opinnot. Perhehoidon palveluohjaaja tiedottaa perhehoitajia koulutuksista.

Perhehoitajalla on mahdollisuus tarvittaessa saada yksilö- tai ryhmätyönohjausta perhehoidon toimintaympäristöä tuntevalta työnohjaajalta. Perhehoidon palveluohjaaja järjestää työnohjauksen ja hyvinvointialue vastaa sen kustannuksista. Työnohjaus ei vähennä hoitopalkkiota ja kulukorvausta. Mikäli työnohjauksen ajaksi tarvitaan sijasta, perhehoidon palveluohjaaja vastaa sijaisjärjestelyistä yhdessä perhehoitajan kanssa ja hyvinvointialue vastaa sijaisuuden kustannuksista.

10.3. Vastuutyöntekijä

Perhehoitolain (263/2015, § 15) mukaan hyvinvointialueen on nimettävä tuen järjestämiseksi perhehoitajalle vastuutyöntekijä jokaista perhehoidossa olevaa henkilöä kohden. Perhehoitajalle on järjestettävä riittävä mahdollisuus saada tukea ja tavata vastuutyöntekijä. Vastuutyöntekijänä voi toimia asiakkaan asioista vastaava henkilö. Asiakkaan vastuutyöntekijä kirjataan toimeksiantosopimukseen. Perhehoitajan tuesta vastaa perhehoidon palveluohjaaja.

10.4 Hyvinvointi- ja terveystarkastukset

Perhehoitolain (263/2015, § 15 a) mukaan hyvinvointialueen on tarvittaessa järjestettävä perhehoitajalle hyvinvointi- ja terveystarkastuksia sekä hänen hyvinvointiaan tukevia sosiaali- ja terveystarkastuksia. Päätoimiselle perhehoitajalle mahdollisuus tarkastuksiin on järjestettävä vähintään joka toinen vuosi. Päätoimisella perhehoitajalla tarkoitetaan henkilöä, joka ei ole ansiotyössä perheen ulkopuolella.

Hyvinvointi- ja terveystarkastusten tavoitteena on perhehoitajien hyvinvoinnin, terveydentilan ja toimintakyvyn selvittäminen sekä hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen liittyvä ohjaus ja neuvonta. Tarkastuksen sisällössä noudatetaan Kuntaliiton ohjetta perhehoitajien hyvinvointi- ja terveystarkastusten käytännöistä.

Varhalla päätoimisille perhehoitajille tarjotaan maksuttomia (sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksulaki 734/1992, § 5 mom.1) hyvinvointi- ja terveystarkastuksia kahden vuoden välein. Päätoimisten perhehoitajien suositellaan käyvän säännöllisesti kahden vuoden välein tarjotuissa hyvinvointi- ja terveystarkastuksissa. Hyvinvointi- ja terveystarkastusta haluava perhehoitaja on yhteydessä perhehoidon palveluohjaajaan. Perhehoitaja vastaa itse hyvinvointi- ja terveystarkastukseen liittyvistä matkakustannuksista.

10.5 Vertaistoiminta

Perhehoitajat kohtaavat tehtävässään monia haasteellisia ja vaikeita asioita. Vertaistapaamisissa kokemusten ja tunteiden jakaminen vertaisten kanssa helpottaa joskus vaikeilta tuntuissa perhehoidon tilanteissa ja ehkäisee uupumista. Perhehoidon palveluohjaaja järjestää perhehoitajien vertaistapaamisia pääsääntöisesti vuosittain.

Vertaistapaamisissa perhehoitajat saavat tilaisuuden oppia toistensa kokemuksista, lisätä ammattitaitoaan ja vahvistaa voimavarojaan. Osa perhehoitajista on käynyt Perhehoitoliiton ryhmäohjaajakoulutuksen, ja voi toimia vertaisryhmän vetäjänä. Perhehoitajilla on myös mahdollisuus omalla ajallaan osallistua Perhehoitoliiton ja sen jäsenyhdistysten järjestämään vertaistoimintaan.

10.6 Mentorointi

Mentorointi on kokeneen, mentorointikoulutuksen saaneen perhehoitajan antamaa asiantuntija-apua aloittelevalle tai haasteellisessa tilanteessa olevalle perhehoitajalle. Kyseessä on perhehoitajan kehitys- ja kasvuprosessi, jota mentori tukee ja ohjaa. Mentoroinnin tarve arvioidaan aina tilannekohtaisesti.

Varsinais-Suomen alueella toimiviin mentoreihin saa yhteyden perhehoidon palveluohjaajan kautta. Ennen toiminnan alkamista tehdään mentorointisopimus, jossa määritellään mentoroinnin tavoitteet ja toteutustapa. Sopijaosapuolina ovat perhehoidon palveluohjaaja, mentorikoulutuksen saanut perhehoitaja sekä tukea saava perhehoitaja. Mentorointisuhteen pituus määritellään mentorointisopimuksessa, tavallisesti kesto on 3-8 kertaa.

Hyvinvointialue vastaa mentorin palkkiosta ja matkakuluista. Alueen laajuuden vuoksi tapaamiset voidaan järjestää myös verkkopuheluina, kuitenkin niin, että ensimmäinen tapaaminen tapahtuu aina henkilökohtaisesti.

11. Valvonta

Hyvinvointialueen tehtävänä on valvoa, että perhehoito toteutuu perhehoitolain mukaisesti ja perhehoidossa oleva henkilö saa tarvitsemansa palvelut ja tukitoimet. Perhekotiin voidaan tehdä tarkastuskäynti silloin, kun tarkastuksen tekemiseen on perusteltu syy. Pysyväisluonteiseen asumiseen käytettävät tilat voidaan tarkastaa ainoastaan, jos tarkastaminen on välttämätöntä perhehoidossa olevan henkilön aseman ja asianmukaisten palvelujen turvaamiseksi. Tarkastuskäynti perhekotiin voidaan tehdä ennalta ilmoittamatta ja tarkastuksen tekijä on päästettävä kaikkiin perhekodin tiloihin. Tarkastuksesta on pidettävä pöytäkirjaa. (Perhehoitolaki 263/2015, § 22.) Liite 1 valvontakäyntipöytäkirja.

Perhehoidon valvonta jakautuu ennakoivaan, suunnitelmalliseen ja reaktiiviseen valvontaan. Ennakoiva valvonta toteutuu perhehoitajaksi hyväksymisen prosessissa (sosiaalihuollon lausunto ehdottomista esteistä, ennakkovalmennus, rikosrekisteriote). Suunnitelmallinen valvonta perustuu toimintaohjeeseen. Reaktiivinen valvonta tarkoittaa asianmukaista ja välitöntä reagointia tilanteissa, joissa perhehoidon laadusta on syntynyt huoli.

Varhalla vastuu perhehoidon valvonnasta ja lähiohjauksesta on perhehoidon palveluohjaajalla. Päätoimisen perhehoitajan perhekotiin tehdään säännöllisiä ohjaus-, tuki- ja valvontakäyntejä vähintään kerran vuodessa.

Perhehoidon ohjaus- ja valvontakäynneillä voidaan päivittää myös toimeksiantosopimusta sekä asiakassuunnitelmaa, mikäli perhehoidossa olevan henkilön hoitoisuus on muuttunut ja hänelle tehdään samalla uusi palveluntarpeen arviointi. Käynneillä huomioidaan myös perhehoitajan työssä jaksamisen tuki ja täydennyskoulutustarpeet.

Liite 1 Valvontapöytäkirja

Ikääntyneiden ja vammaisten toimeksiantosuhteisen perhehoidon valvontakäynti

Perustiedot

Perhehoitaja/ perhehoitajat	Nimi	
	Nimi	
	Osoite	Puhelin
Tapaamisen tiedot	Päivämäärä Osallistujat	
Valvontakäynnin tarkoitus, sisältö ja toteutus	<p>Valvontakäynti on osa perhehoitolain mukaista yhteistyötä ja perhehoidon laadun valvontaa (Perhehoitolaki 10§, 22§). Tavoitteena on valvoa, että sijoitus perhehoitoon toteutuu perhehoitolain mukaisesti ja hoidettava saa hyvää hoivaa ja huolenpitoa sekä tarvitsemansa tukitoimet. Käynnin aikana on tarkoitus keskustella niistä ajankohtaisista aiheista, jotka liittyvät perhehoidon hyvän laadun edellytysten toteutumiseen.</p> <p>Käykää yhdessä läpi lomakkeella olevat asiat. Sopikaa yhdessä, mistä asioista erityisesti olisi hyvä keskustella tapaamisen aikana:</p> <p>Keskustelussa on hyvä pohtia mm., miten asiat ovat sujuneet, onko tarpeen tehdä jotain muutoksia ja uhkaako jokin seikka perhehoidon hyvää laatua? Miten asian voisi korjata?</p> <p>Valvontakäynnistä täytetään yksi pöytäkirja, jossa asiat huomioidaan kaikkien perhehoidettavien osalta. Huomioi, että lomakkeeseen ei kirjata esim. perhehoidossa olevan henkilön lääkehoidon sisältöä, vaan ovatko lääkehoidon järjestelyt toimineet, onko ollut ongelmia ja voisiko sen toimivuutta edelleen kehittää.</p>	

Perhehoidettavien saamat palvelut

Asiakassuunnitelman ajantasaisuus	
Kotihoito	
Kuljetuspalvelut	
Lääkehoidon toteutuminen	
Muut yksilöllisistä tarpeista johtuvat palvelut	
Käyttövara	
Yhteistyö läheisten kanssa ja saatu palaute	

Perhekodin arki

Ruokailut	
-----------	--

Ulkoilu	
Pukeutuminen ja puhtaudesta huolehtiminen	
Perhehoidettavien osallistuminen kodin askareisiin	
Yhteinen toiminta ja harrasteet	
Muu arjen sisältö	
Hoidolliset tehtävät ja hoidon sitovuus	

Perhekodin olosuhteet

Rakenteet, tilat, varustetaso ja esteettömyys (muutokset hyväksymisen jälkeen)	
Perhekodin paloturvallisuusasiat	
Kodikkuus ja viihtyisyys	
Terveydelliset olosuhteet ja turvallisuus	
Ihmissuhteet	
Perhehoidettavan asema	
Hoidettavien määrä	

Perhehoitajan jaksaminen ja hyvinvointi

Uni ja lepo	
Ruokailu	
Liikunta	
Oma aika, yksityisyys	

Sosiaaliset suhteet, ystävät ja tukiverkosto	
Terveydentila ja siinä tapahtuneet muutokset	
Mieliala ja suhtautuminen tulevaisuuteen	

Perhehoitolain mukainen tuki

Taloudellinen tuki	
Perhehoitajan vapaiden järjestelyt	
Täydennys-koulutus	
Työnohjaus	
Vastuutyöntekijän tavoitettavuus	
Yhteistyö hyvinvointialueen ja perhehoitajan kesken	
Hyvinvointi- ja terveystarkastus	
Toimeksianto-sopimusten ajantasaisuus	

Vertaisuuteen perustuvat ja muut tukimuodot

Vertaisryhmät tai -tapaamiset	
Mentorointi	
Alueyhdistystoiminta	
Käytännön apu (esim. asiointiapu)	
Muu tuki (esim. vapaaehtois-toiminta)	

Lisätietoa tai muuta huomioitavaa	
Yhteenveto sovituista asioista ja niiden seurannasta	
Seuraava valvontakäynti	

Tätä pöytäkirjaa on tehty kaksi samansisältöistä kappaletta, yksi kappale perhehoitajalle ja toinen perhehoidon järjestäjälle.

Allekirjoitukset ja nimenselvennykset	Perhehoitaja	Perhehoitaja
Päivämäärä	Perhehoidon palveluohjaaja	